

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/144210-2831267

Op de op 8 april 2021 ontvangen aanvraag van Zoo Veldhoven, om een ontheffing krachtens artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor het transport en de opvang van de Bever in Zoo Veldhoven, aan de Wintelresedijk 51, 5507 PP te Veldhoven.

plaats / datum
's-Hertogenbosch,
6 januari 2022

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
namens deze,

De heer J.A.J. Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

BESLUIT

Onderwerp

Op 8 april 2021 hebben wij van Zoo Veldhoven een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, dit als gevolg van het transport en de opvang van de Bever in Zoo Veldhoven, aan de Wintelresedijk 51, 5507 PP te Veldhoven.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing,

- aan Zoo Veldhoven, Wintelresedijk 51, 5507 PP te Veldhoven, de gevraagde ontheffing te weigeren, op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepaling als bedoeld in:
- artikel 3.6, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor het onder zich hebben of vervoeren van de:
 - **Bever** (*Castor Fiber*);

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden.

Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening en ons kenmerk van het besluit. Ook dient u een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar hierin op te nemen.

Daarnaast vragen wij u om een kopie van dit besluit bij te voegen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer geven? De provincie kan dan, mocht dit nodig zijn, u bellen om samen de beste aanpak van behandeling van uw bezwaarschrift te bespreken.

Meer informatie over de behandeling van bezwaarschriften vindt u op www.brabant.nl/bezwaar.

U kunt het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om zo'n voorlopige voorziening te vragen is, dat er sprake is van spoedeisend belang.

Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

INHOUDSOPGAVE

Besluit.....	2
Procedurele overwegingen	5
Inhoudelijke overwegingen.....	6
1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming	6
1.1 <i>Beschermingsregimes</i>	6
1.2 <i>Interim omgevingsverordening Noord-Brabant</i>	6
2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep.....	7
2.1 <i>Aangevraagde activiteiten</i>	7
2.2 <i>Mogelijke effecten op beschermde soorten</i>	7
2.3 <i>Alternatievenafweging</i>	7
2.4 <i>Belang van de aanvraag</i>	8
2.5 <i>Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding</i>	8
2.6 <i>Weigeringsgronden</i>	8
3. Conclusie.....	9

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Aanvraag

Op 8 april 2021 hebben wij van Zoo Veldhoven een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen.

De aanvraag is op 28 september 2021 aangevuld. Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/144210.

Op 4 november 2021 hebben wij een voornemen tot weigeren van de aanvraag gestuurd naar de aanvrager. De aanvrager is tot en met 2 december 2021 in de gelegenheid gesteld om een reactie (zienswijze) in te dienen op dit voornemen. Wij hebben binnen de genoemde termijn geen zienswijze op ons voornemen tot weigeren ontvangen.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als dit aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

Voor de aspecten van de aanvraag waarvoor een ontheffing vanuit de Wnb is vereist hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een ontheffing is gevraagd.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 2.6.1 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Ter plekke van de nieuwbouwwijk Vrouwenhof te Weert (provincie Limburg), is sinds enige tijd (2018) een beverfamilie gevestigd in een afwateringssloot. Hier hebben de bevers een ondergronds verblijf gemaakt onder de hoofdriolering en onder het doorgaande fiets/voetpad. Op meerdere plekken zijn instortingen ontstaan door de graafwerkzaamheden van de bever. De hoofdriolering is door de activiteit van de bevers verzakt (en inmiddels hersteld) en ook het fietspad is op delen verzakt (en inmiddels hersteld). Daarnaast zijn tientallen bomen aangevreten en/of omgelegd door de bevers. Door de aanwezigheid van de bever zijn er te grote veiligheidsrisico's voor omwonenden. De beverfamilie zal daarom gevangen worden en uiteindelijk in natuurgebied Hoge Samber in Wallonië (België) worden vrijgelaten. Omdat de beverfamilie niet in één keer gevangen kan worden, zullen de bevers eerst vervoerd worden naar Zoo Veldhoven om daar te verblijven tot de familie compleet is. Daarna wordt de gehele familie in Wallonië uitgezet. De beverfamilie wordt opgevangen in Zoo Veldhoven, omdat er in Limburg geen opvanglocaties zijn. Ze worden uitgezet in België omdat de geschikte bevergebieden in Limburg allemaal bezet zijn. De benodigde ontheffingen voor de provincie Limburg en voor België zijn al in behandeling of al verleend.

2.2 Mogelijke effecten op beschermde soorten

De aanvrager geeft aan dat door het vervoeren en opvangen van de bever artikel 3.6, tweede lid, van de Wet natuurbescherming wordt overtreden.

2.3 Alternatievenafweging

Het is niet mogelijk om de beverfamilie op een natuurlijke manier het gebied te laten verlaten. Vangen is de enige mogelijkheid.

Er zijn meerdere alternatieven overwogen om de bevers het gebied te laten verlaten:

1. Het verstoren van het waterpeil is niet mogelijk in dit gebied, omdat het een aaneengesloten watersysteem betreft, wat gevoed wordt door andere wateren, om daarmee te zorgen dat het waterpeil voor omliggende landbouwgronden én natuurterreinen geconsolideerd blijft. Het droogleggen van deze waterwegen zal derhalve averechts gaan werken op de andere gebieden die afhankelijk zijn van deze wateraanvoer. Deze optie is dan ook geheel niet mogelijk. Los van het feit dat er in het watersysteem een zeer rijke onderwater flora en fauna aanwezig is, die daarmee dus ook flink geschaad wordt.
2. Minder ingrijpende maatregelen leiden hier niet tot een vrijwillig vertrek van de beverfamilie uit het gebied. Het verlagen van het dijklichaam is hier ook niet mogelijk omdat de waterloop slechts 2,5 meter breed is. Gelet op de doorvoer van overtollig water (afkomstig uit verschillende grotere wateren (kanalen onder andere), zal deze afvoer/watergeleiding grote effecten hebben in relatie tot de neventoelen landbouw en natuurwaarden in een groter gebied rondom de wijk Leuken (en dus Vrouwenhof).
3. Er zijn boomkorven geplaatst, maar de bever heeft zich simpelweg verplaatst naar een andere plek in de wijk om daar zijn bomen te nuttigen.

Het is niet mogelijk om de bever op te vangen in Limburg, omdat er geen plek is in Limburg en de dierentuin (Gaia Zoo) bezit geen geschikte verblijfplaatsen. Veldhoven Zoo heeft deze wel, omdat Veldhoven Zoo ook Canadese bevers opvangt. Het is ook niet mogelijk om de bever in Limburg uit te zetten, omdat de voor bever kansrijke gebieden al bevers bevatten.

Gezien het bovenstaande is ons gebleken dat er geen redelijke alternatieven mogelijk zijn, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

2.4 Belang van de aanvraag

De ontheffing is gevraagd op grond van de belangen 'de bescherming van wilde flora of fauna,' en 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, van de Wnb.

Het vangen en verplaatsen van de bever red de levens van de bever. Er is een mogelijkheid om de bevers te vangen via de ontheffing van het waterschap, maar dan worden ze afgeschoten. Dit omdat er volgens de aanvrager van de ontheffing geen plek is in Limburg om de dieren weer uit te zetten, omdat alle gebieden vol zit. Daarnaast is het vangen en verplaatsen van de bever in het kader van de veiligheid van mensen. De dieren zitten midden in een woonwijk, waar ze aan grote zware eiken en beuken knagen en in achtertuinen van mensen gangen graven. Er zijn inmiddels diverse bomen omgevallen (nog niet op auto's en woningen) en er zijn enkele sinkholes ontstaan bij mensen in de achtertuin (onder terrassen die verzakt zijn en waar kinderen spelen).

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat de belangen voldoende onderbouwd zijn om de ontheffing te kunnen verlenen.

2.5 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding

In het activiteitenplan en de aanvullende gegevens van 28 september 2021 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de bever zoveel mogelijk te voorkomen. In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

- De bevers worden buiten de kwetsbare periode gevangen, in de periode september tot en met half maart.
- De dieren worden door de gediplomeerde vangers in vangkooien/vervoerskooien vervoerd naar Veldhoven.
- De dieren worden in Veldhoven Zoo opgevangen. De opvanghokken bevinden zich buiten het zichtveld van het publiek (quarantaine gebied).
- Er wordt doorgevangen totdat de gehele familie gevangen is. Wanneer na circa 5 maanden niet alle bevers gevangen zijn, wordt er overwogen om de gevangen bevers alvast uit te zetten in het nieuwe gebied. De rest van de familie wordt daarna in hetzelfde gebied uitgevangen. Door de aanwezigheid van herkenbare geursporen zullen ze elkaar herkennen.

Deze maatregelen zijn niet voldoende.

2.6 Weigeringsgronden

De bevers worden eerst gevangen in Limburg en daarna opgevangen in Zoo Veldhoven. Het is echter onduidelijk hoe lang de dieren in de diertuin moeten verblijven en wat er gebeurt als niet de gehele familie gevangen kan worden. Mochten de bevers na vijf maanden nog steeds niet allemaal gevangen zijn, dan wordt er geëvalueerd wat er met de bevers gaat gebeuren. De verwachting is wel dat de dieren snel gevangen worden en uitgezet worden, maar dit is geen zekerheid. Daarom moet er voor de beoordeling van de ontheffing rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat de bevers lange tijd in de opvanglocatie moeten verblijven. Echter, de opvanglocatie is niet geschikt om de bevers op te vangen.

Er bestaat geen specifiek toetsingskader voor de beoordeling van de kwaliteit van de opvangplaatsen inzake een aanvraag als bedoeld in artikel 3.6, tweede lid, van de Wnb. Een dergelijk toetsingskader bestaat wel voor de beoordeling van de kwaliteit van opvangplaatsen inzake een aanvraag als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, van de Wnb, namelijk de Beleidsregels kwaliteit opvang diersoorten. Binnen onze afwegingsruimte zijn wij van oordeel dat wij bevoegd zijn dit toetsingskader dat van toepassing is voor een aanvraag als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, van de Wnb naar analogie toe te passen op de aanvraag als bedoeld in artikel 3.6, tweede lid, van de Wnb.

De opvanghokken voldoen niet aan artikel 2.2, tweede lid, en artikel 10, tweede lid, van de Bijlage behorende bij de Beleidsregels kwaliteit opvang diersoorten. Deze beleidsregels zijn onderdeel van de Wet natuurbescherming. In deze artikelen staat dat het verblijf zo moet zijn ingericht dat het dier zoveel mogelijk zijn soorteigen gedrag kan blijven vertonen. Het verblijf is een hok met een betonnen vloer, zonder enige vorm van beschutting of zwemmogelijkheid. Er is geen mogelijkheid voor de bever om te kunnen zwemmen, een burcht te bouwen of om op enige andere wijze het typerende bevergedrag te kunnen laten zien. De bevers kunnen een grote hoeveelheid stress ervaren in de opvanglocatie, omdat het verblijf niet geschikt is voor de bever en hij zijn natuurlijke gedrag niet kan vertonen. Wanneer daarnaast maar een deel van de familie aanwezig is in de opvanglocatie, kan de stress alleen maar toenemen.

De wijze van opvang van de bever leidt tot het opzettelijk verstoren van de bever, wat een overtreding is van artikel 3.5, tweede lid. Hierdoor is artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming onlosmakelijk verbonden met artikel 3.6, tweede lid, van de Wet natuurbescherming. Ook in een tijdelijke situatie dient men de bever in zijn voorzieningsgebied te laten voortbestaan in een gunstige staat van instandhouding.

Er is daarnaast onvoldoende inzichtelijk gemaakt wat er gebeurt met de bevers als er maar een deel van de familie gevangen kan worden. In de aanvullingen staat alleen beschreven dat er na vijf maanden overwogen wordt om de al gevangen dieren uit te zetten. Echter, er is niet beschreven wat er gebeurt als er bijvoorbeeld alleen onvolwassen dieren gevangen worden, deze kunnen niet worden uitgezet, omdat ze niet geleerd hebben te overleven.

3. Conclusie

Gelet op het voorgaande weigeren wij de gevraagde ontheffing van de Wet natuurbescherming.

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, Zoo Veldhoven, Wintelresedijk 51, 5507 PP te Veldhoven, Z/144210

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 6 januari 2022 een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming hebben **geweigerd** (kenmerk: Z/144210-283127) aan Zoo Veldhoven, Wintelresedijk 51, 5507 PP te Veldhoven, voor het transport en de opvang van de bever.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 10 januari 2022 tot en met 21 februari 2022 **6 weken ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 743 00 00. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of te vinden op de website <https://www.brabant.nl/loket/vergunningen-meldingen-en-ontheffingen>.

Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden. Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening en ons kenmerk van het besluit. Ook dient u een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar hierin op te nemen.

Daarnaast vragen wij u vriendelijk om een kopie van dit besluit bij te voegen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer geven? De provincie kan dan, mocht dit nodig zijn, u bellen om samen de beste aanpak van behandeling van uw bezwaarschrift te bespreken.

Meer informatie over de behandeling van bezwaarschriften vindt u op www.brabant.nl/bezwaar.

U kunt het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie bereiken via telefoon (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om een voorlopige voorziening te vragen is dat er sprake is van spoedeisend belang.

Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/144210 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, januari 2022

ODBN 6 januari 2022
Kenmerk Z/144210